

„Minden nap meghalok újra”

(Átrium Film-színház – Rendben élni
(monodrámá Leé József verseiből) –
2017. január 18-i előadás)

Leé József – Balázs Júlia: Rendben élni
A HoldonGolf Projekt előadása

Cseh Andrea Izabella
2017. január 19.

„Fogytán az erőm,
s e vérző alkonyi órán
szemem sugarából, lásd, kihunyóban a fény.
Nem hallod mégse a jajsavam, átkom,
túrni tanított a sors, a magányom,
s egyszerű elvem, a csendes alázat
hűti a lázat,
él még a kertben az őszi remény.”
(Leé József: Lehetne sírvers is)

Két fiatal színházi menedzser, Babus Dóra és Kovács Brigitta invitált első színházi produkciójára, a Fedél Nélkül című lap elhunyt szerzője, Leé József verseiből összeállított monodrámára. Az Átrium Film-színházban egy kis hétköznapi csoda várt rám. Egy sugárzó fiatal színésznő kikököntetett a téli, szmogos fagyból. Tette ezt egy kilátástalanságban, utcán élő, gégerákban elhunyt férfi fájdalmas, borús gondolataival.

Nem az én tisztem megítélni milyen költő Leé József. A világhálón olvashatók a versei, kötete jelent meg, bárki megismerheti műveit. Az már az én nézői tisztem, hogy rácsodálkozzak egy hajléktalan, talán sokszor éhes, fázó, beteg ember intellektuális és lelki gazdagságára. Arra, hogy milyen erő és tartás birtokosa volt, annak ellenére, hogy nem az élet napos oldala jutott neki. Minden baja, bánata, fájdalma közepette képes volt meglátni a szépet. Örülni tudott egy kék színű kőnek a szürkéek között, a májusi „szellő-lánykáknak és szélfi-legényeknek”, egy városmajori padnak, ahol talán az éjszakát töltötte. Itt volt, élt, mára csak múlt idő. Remélem néha azért csendesesen örült, párszor szívből nevetett. Egy ujjnyi vastagságú verseskötet, pár fájdalmas mosolyú kép maradt utána.

De néha a sors kegyes próbál lenni. Ha életében nem is, halála után Leé József mégis átkerült egy kicsit a napos oldalra. Egy fiatal színésznő, Illésy Éva gondoskodott róla, hogy kilépjen az árnyékból. Ha nem is a trópusi napfény, de egy mécsesteremtő láng rávetült az elhunyt költőre. A színésznő megidézte szellemét, elmesélte fájdalmát. Az előadásból nem tűnt ki, hogy egy középkorú férfi vallomását halljuk, a reá kimért kemény sorsról, a nélkülözésről, a betegségről, a halálfélelemről. Kortalanok és szexus nélküliek voltak a szikár és tömör mondatok, a valóban fájdalmas gondolatok.

Az Átrium Kávézója nem a Vígszínház színpada, de Illésynek ez nem számított, lobogott a pici, színháznak abszolút nem való térben. Betöltötte játékaival annak minden zugát, még lépcsőkorlátot is. Nem tudhatom, hogy Illésy Évának mit tartogat a könnyűnek nem mondható színészsors, amit választott. Azt viszont már tudom, hogy megvan benne az a képesség, hogy lekösse nézőit. Színésznőként kisugárzása, játékának ereje van. (Az előadás után, a Fedél nélkül szerzőivel való beszélgetés során, az egyik néző a fiatal Törőcsik Marihoz, annak Júlia alakításához hasonlította a színésznőt.)

Illésy Évának a produkcióhoz jó partnerei voltak, különösen Cortés Sebastião rendező személyében. (Személy szerint, a mozgásszínházi elemeket nem minden versnél élveztem, de végül is elfogadtam, a mozdulatok fokozták a kimondott szavak súlyát.)

Határozottan kedvet kaptam Leé József olvasására, elfogadtam kapacitálását: „..... ha olvasod e verset/Nem kérek tőled mást, talán csak egy percet/ És annyit még, ne gondoldj most az elfutó időre/ Törj le a lelkemből./ Nekem sok belőle.” (Megint egy régimódi vers)

Megjegyeztem, hogy élt az utcán egy ember, Leé József, aki nem rohant, kétségbeesett helyzetében is meglátta az apró kis napi csodákat.

[A monodrámát előadja: Illésy Éva / Rendező: Cortés Sebastião / Dramaturg: Balázs Júlia / Látványtervező: Barbora Guželytė / Zeneszerző: Antanas Jasenka / Produkciós menedzser: Babus Dóra, Kovács Brigitta]